

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO
ŽUPAN – IL SINDACO

Št.: 371-8/2018
Datum: 16. 5. 2018

**OBČINSKI SVET
OBČINE PIRAN**

ZADEVA: Predlog Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Piran – prva obravnava

Na podlagi 31. člena Statuta Občine Piran (Uradni list, RS št. 5/2014, 35/17) predlagam Občinskemu svetu Občine Piran v obravnavo in sprejem naslednji predlog

ODLOKA O KATEGORIZACIJI OBČINSKIH CEST V OBČINI PIRAN

Pri delu na seji Občinskega sveta bodo sodelovali:

- Peter Bossman, Župan Občine Piran,
- Ljubo Bertok, vodja Urada za gospodarstvo in turizem.

Župan Občine Piran

Peter Bossman

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

OBČINSKA UPRAVA - AMMINISTRAZIONE COMUNALE

Št.: 371-8/2018
Datum: 16. 5. 2018

OBČINSKI SVET
OBČINE PIRAN

ZADEVA: Predlog Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Piran

1. Uvod

Slovenske občine so v zadnjih letih deležne čedalje bolj pogostih pozivov naj bolj intenzivno pristopijo k reševanju premoženjsko pravne problematike kategoriziranih občinskih cest, ki potekajo po zasebnih zemljiščih na način, da poskrbijo za ureditev lastninskih razmerij (odkup, zamenjava ali razlastitev zasebnih zemljišč) ali da ceste, ki potekajo po zasebnih zemljiščih, s spremembo odloka o kategorizaciji občinskih cest, izvzamejo iz kategorizacije občinskih cest. To dolžnost občinam nalaga zakonodaja in tudi Ustavno sodišče, ki od leta 2011 praviloma sodi v korist lastnikov zemljišč in razveljavlja občinske odloke o kategorizaciji občinskih cest, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišča ali ga ni razlastila.

Na nujnost aktivnejšega urejanja lastninskih razmerij na zemljiščih, po katerih potekajo kategorizirane občinske ceste, opozarjajo tudi lastniki zemljišč kot Varuh človekovih pravic in Ministrstvo za infrastrukturo, ki je v pisnem pozivu z dne 3. 12. 2014 občinam izpostavilo sankcijo, predpisano v Zakonu o lokalni samoupravi, da se lahko občinski svet predčasno razpusti in župan predčasno razreši, če občine ne izvršujejo odločb Ustavnega sodišča.

Na Občini Piran smo v letu 2017 aktivneje pristopili k urejanju problematike, predvsem zaradi zahtev lastnikov zemljišč, ki smo jih prejeli od leta 2014, ko se je država začela intenzivneje ukvarjati s pripravami na sprejem novega Zakona o evidentiranju nepremičnin, predvsem davka na nepremičnine.

Glede na to, da Občina Piran, kot večina slovenskih občin, nima zadostnih sredstev za odkup zemljišč ter odmero in ureditev geodetskih podatkov o zemljiščih v zemljišči knjigi, ne razpolaga z ustreznimi zemljišči, ki bi jih ponudila za zamenjavo oz. se lastniki zemljišč s ponujenimi zemljišči za menjavo ne strinjajo ali se srečuje s prevelikimi in nerealnimi zahtevami in pričakovanji lastnikov zemljišč glede vrednosti zemljišč, ki bi se prenesla v občinsko last, smo se odločili, da se občinskemu svetu predlaga sprejem novega Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Piran na način, da se občinske ceste, ki izpolnjujejo javni interes in v naravi obstajajo v ustreznih elementih za kategorizacijo ter se uporabljajo za javni promet, ostanejo kategorizirane, občinske ceste, ki pa teh pogojev ne izpolnjujejo, predstavljajo zatečeno stanje ali zasebni hišni priključek in potekajo po zasebnih zemljiščih, izloči iz kategorizacije.

2. Pravni temelj za sprejem odloka:

- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1 in 30/18),
- Statut Občine Piran (Uradni list RS, št. 5/14 – UPB, 35/17),
- Zakon o cestah (ZCes-1; Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15, 10/18),
- Uredba o merilih za kategorizacijo javnih cest (Uradni list RS, št. 49/97 in 113/09),
- Pravilnik o načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih (Uradni list RS, št. 49/97 in 2/04),
- Odlok o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Piran (Uradne objave Primorske novice, št. 15/09),
- Odlok o občinskih cestah v Občini Piran (Uradne objave Primorske novice, št. 2/2004, 35/2007; ULRS, št. 40/2011).

3. Obrazložitev in razlog za sprejem odloka

Občinske ceste z neurejenimi lastninskimi razmerji, povzročajo številne težave zemljiškoknjižnim lastnikom zemljišč, preko katerih potekajo in uporabnikom teh cest. Te težave se odražajo tako na kaznovalnem področju (npr. prekrški zaradi postavljanja določenih ovir na takšnih poteh) kot na civilno pravnem področju (tožbe zaradi motenja posesti).

Problem neurejenih lastninskih razmerij pri občinskih cestah, ki izhaja še iz preteklega družbenega sistema, se je skušal najprej urediti na podlagi leta 1997 sprejetega Zakona o javnih cestah (ZJC), ki je občinam naložil, da vzpostavijo kategorizacijo občinskih cest, ki so v njihovi lasti. Zakon je v 85. členu določil, da se zemljišča uporabljena za občinske ceste, ki niso v družbeni lasti, vpišejo v zemljiško knjigo kot javno dobro po skrajšanem postopku brez zemljiško–knjižne listine. Ta določba, ki je omogočila poenostavljen vpis lastninske pravice države ali občine v zemljiško knjigo, je torej imela neposredni razlastitveni učinek. Določil je tudi, da lahko lastniki zahtevajo odškodnino, če je še niso prejeli. V naslednjih dveh (2) letih je stekel proces prve kategorizacije javnih cest na osnovi obstoječega stanja cest v javni uporabi. Takrat se ni nadziralo ali potekajo občinske ceste po zasebnih nepremičninah.

Do leta 2002 je večina občin sprejela odloke o kategorizaciji občinskih cest. Občina Piran je Odlok o kategorizaciji občinskih cest v občini Piran sprejela leta 2000 (Uradne objave PN št. 23/2000), danes veljavni Odlok o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v občini Piran pa leta 2009 (Uradne objave PN št. 15/2009).

Ustavno sodišče je do leta 2011 v zadevah kategorizacije občinskih cest preko spornih zasebnih zemljišč sprejemalo ugotovitvene odločbe ter določalo način izvršitve (pravni posel za pridobitev zemljišč oz. razlastitveni postopek ali postopek ukinitve javne ceste), po tem letu pa daje prednost lastninski pravici pred javnim interesom in odloke v spornih delih razveljavlja, najprej z odločnim učinkom, zdaj pa brez odločnega učinka.

Ustavno sodišče meni, da je občina dolžna ceste ob izpolnjevanju meril za kategorizacijo in izkazanem javnem interesu kategorizirati. Ustavno sodišče je v svoji odločbi z dne 24. 1. 2013 tudi obrazložilo, da so njihove odločitve v teh zadevah strožje zaradi neaktivnosti občin, ki niso odpravile protiustavnih predpisov o kategorizaciji javnih cest. Praksi Ustavnega sodišča sledijo tudi redna sodišča, ki na delih občinskih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč, v prekrškovnih in upravnih zadevah ne upoštevajo kategorizacije kot odločilnega dejstva, temveč je za sodišča merodajna lastninska pravica.

4. Aktivnosti za pripravo predloga Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Piran

Občine kategorizirajo občinske ceste na podlagi Zakona o cestah, skladno s predpisi Uredbe o merilih za kategorizacijo javnih cest in Pravilnika o načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih. Kategorizacija občinskih cest prikazuje dejansko rabo javnih cest na območju občine,

ki se s potrebami in skladno z razvojem občine spreminja. Iz tega razloga občina posodablja kategorizacijo cest, s čimer se evidentirajo spremembe na občinskem cestnem omrežju, kategorizacija cest se dopolni z novimi dejstvi na terenu, odpravijo se morebitna neskladja pri obstoječem stanju ter upoštevajo se aktualne uskladitve medobčinskih cest.

Občina Piran je v letu 2017 aktivno pristopila k prenovi veljavnega Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest in kolesarskih poti v Občini Piran. Osnova za to je izvedena terenska izmera vseh veljavno kategoriziranih občinskih cest in zbranih predlogov za novo kategorizacijo cest, ki jo je izvedlo podjetje DFG Consulting d.o.o. jeseni 2017. Na ta način so se pridobili aktualni podatki s terena, na podlagi katerih se je pripravila sprememba Odloka o kategorizaciji občinskih cest, ki je sledila cilju, da so kategorizirane ceste, ki izpolnjujejo javni interes, v naravi obstajajo v ustreznih elementih za kategorizacijo in se uporabljajo za javni promet. Občinske ceste, ki teh pogojev ne izpolnjujejo, predstavljajo zatečeno stanje ali zasebni hišni priključek ter potekajo po zasebnih zemljiščih pa se izloči iz kategorizacije.

V prilogi je predstavljen seznam cest, ki so trenutno v osnutku odloka ter opisane ključne spremembe glede na veljavno kategorizacijo.

Odlok o kategorizaciji občinskih cest je pravni akt, katerega mora po predhodnem soglasju s strani Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI) potrditi občinski svet občine. V skladu z določili Uredbe mora občina, ki želi spremeniti ali dopolniti veljavni Odlok, na DRSI poslati vlogo za spremembo kategorizacije občinskih cest, DRSI pa ji k ustreznemu gradivu izda soglasje. Vloga za pridobitev soglasja bo na DRSI posredovana po uspešno sprejemu osnutka odloka v prvi obravnavi in pridobitvi vseh potrebnih uskladitev s sosednjimi občinami.

Namen predlagane nove kategorizacije je uskladiti kategorizacijo občinskih cest glede na ugotovitve s terena in vzpostavitev občinskega cestnega omrežja v takšni meri in obsegu, da bo tudi v nadaljevanju kar najbolj služilo prebivalcem.

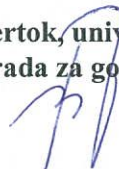
Glede na nov Odlok se bodo lahko skladno s terenom uredili tudi podatki BCP, objekti vpisani v Zbirni kataster GJI, s čimer bo občina uredila kategorizacijo občinskih cest glede na trenutno stanje potekov cest v naravi in lastne potrebe ter izpolnila svoje zakonsko določene obveznosti.

Glede na zgoraj navedeno se Občinskemu svetu Občine Piran predlaga, da sprejme predlog Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Piran v prvi obravnavi.

Pripravil:
Rok Humar,
višji svetovalec za investicije in promet

Ljubo Bertok, univ. dipl. ekon.
Vodja Urada za gospodarstvo in turizem

Priloge:

- predlog Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Piran
- seznam cest, ki so bile deležne sprememb